

Österåkers kommuns styrdokument

Datum för antagande: 2025-09-15

Diarienummer: KS 2025/0046

Antagen av: Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig: Avdelning för Juridik och Administration

Riktlinjer för invånarförslag

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte	3
Vilka som berörs.....	3
Riktlinjens innehåll	3

Inledning

Syfte

Syftet med invånarförslag är att öka den lokala demokratin genom en snabbare process för att hantera förslagen.

Riktlinjer för invånarförslag fastställer hur inlämnade invånarförslag ska hanteras och administreras. Riktlinjerna anger även gränsdragning för vad som utgör invånarförslag och inte samt hur handläggning, ev. beredning och beslut ska gå till.

Vilka som berörs

Riktlinjerna för invånarförslag är kommunövergripande och berör Kommunfullmäktige, samtliga nämnder i kommunen och dess förvaltningar, samt de kommunala bolagen.

Riktlinjens innehåll

Ett invånarförslag ska

- Förslaget kan lämnas genom e-tjänst på kommunens webbplats, per särskild blankett, per brev eller per e-post,
- Vara skriftligt, innehålla namn, adress och mejladress samt telefonnummer till invånaren,
- Lämnas av folkbokförd invånare. Personen får vara under 18 år, dvs barn eller ungdom. Föreningar, råd, sammanslutningar eller organisationer kan dock inte lämna invånarförslag,
- Innehålla ett konkret förslag som kommunen kan ta ställning till och en motivering till förslaget. Förslag ska lämnas i frågor av större intresse för kommunen och kommunens invånare. Ett invånarförslag handlar med andra ord inte om synpunkter eller en felanmälan,
- Avse ett förslag om att införa eller utveckla något som ligger inom ramen för kommunens befogenhet och ansvarsområde. Med detta menas att förslaget inte ska avse en fråga utanför kommunens verksamhetsområden, exempelvis kollektivtrafik, Trafikverkets vägar, sjukvård eller privatägd mark,
- Inte avse ett förslag som redan har lagts och beretts i närtid, eller om ett politiskt beslut fattats i samma fråga under de senaste 6 månaderna alternativt om förslaget berör ett ärende i en parallell process,
- Inte innehålla odemokratiskt, diskriminerande innehåll och inte heller strida mot svensk lag eller annan författning,

- Inte beröra myndighetsutövning eller på annat sätt beröra enskild person, avse enskilt föreningsbidrag eller bidrag till enskild organisation. Med detta menas exempelvis att förslaget inte ska avse bygglov, biståndsbeslut eller liknande.

De invånarförslag som inte uppfyller ovanstående kriterier behandlas inte som invånarförslag. Invånarförslag som bedöms vara av rutinmässig karaktär eller som bedöms vara en synpunkt eller ett klagomål ska inte behandlas som ett invånarförslag. Istället hanteras de enligt rutiner för synpunkts- och klagomålshantering. Personen får då återkoppling om att förslaget inte kommer att behandlas som ett invånarförslag.

Handläggning av invånarförslag

- Invånarförslag som uppfyller kriterierna fördelas av kommunkansliet till ansvarig nämnd. Kommunkansliet anger ifall förslaget bedöms vara av sådan övergripande eller principiell art att förslaget ska beredas med slutgiltigt beslut av Kommunfullmäktige, eller ej.
I de fall ett invånarförslag berör flera nämnder får ärendet överlämnas till den mest berörda nämnden, som alltid har möjlighet att samråda med övriga berörda nämnder eller förvaltningar,
- Den tilldelade nämnden/ de tilldelade nämnderna registrerar invånarförslaget. Nämndens förvaltning föreslår för nämndens beredningsorgan vilka invånarförslag som ska besvaras direkt av tjänsteman och vilka invånarförslag som ska beredas med beslut i nämnden. Nämndens beredningsorgan avgör frågan,
- Förvaltningen handlägger förslaget och avger antingen svar direkt till invånaren alternativt skriver fram beslutsunderlag inför beslut i nämnd. Svaret alternativt beslutet registreras i diariet,

Återkoppling till förslagsställaren

- När ett invånarförslag har inkommit till kommunen ska invånaren få en återkoppling om att förslaget tagits emot (sker antingen automatiskt genom e-tjänst eller av ansvarig förvaltning för de som inte använt sig av e-tjänst),
- Efter att en handläggare utsetts inom den ansvariga nämnden återkopplar denna till invånaren med information om fortsatt handläggning av förslaget. Om invånarförslaget genererar beslut i nämnd, ansvarar respektive nämndsekreterare för att informera invånaren inför att sådant beslut ska ske. Nämndens beslut expedieras till invånaren,

- För det fall att förslaget ska slutbehandlas av fullmäktige har invånaren rätt att presentera sitt förslag under max 5 minuter vid det fullmäktigesammanträde där förslaget slutbehandlas,
- I övrigt har nämnderna möjlighet att besluta att bjuda in invånare att närvara vid det sammanträde där nämnden ska slutbehandla förslaget,
- Samtliga invånarförslag ska beredas så att beslut av fullmäktige, styrelse eller nämnd kan fattas eller svar från tjänsteman kan ges så skyndsamt som möjligt,

Återrapportering till kommunfullmäktige

Återrapportering av inkomna invånarförslag som ska behandlas av nämnd samt deras beredning kommer att ske på samma sätt som gäller för motioner och medborgarförslag, vilket rapporteras till fullmäktige vid ordinarie mars- och septembersammanträde.

Invånarförslag som blivit slutgiltigt behandlad av nämnd anmäls till fullmäktige som anmälningsärende.